

שבתאי מגיר

עודד פלד

אמריקה שרה

לירוי ג'ונס

(אימאמו אמירי באראקה)

זוהי ההבהרה עליה דיברתי פעם

השיחה הפתחה אותו. לבדו, אתי,
ליד המים (זריזות מחה,
אבל אתה תנצל. עומד שם
וסופר מיתות. זו שלי, וזה מה שרציתי
שתאמר, רוי, אתה תמות במהרה).

והכל-הכל כשורה, עד הערב, והצפרים
התעופפו. עציהן מתנוצעים ריקים ליד
הנהר. וכל זה בריאה. יותר מאשר
רעיונות. יד פשוטה ונאה שהאיש
הושיט. יותר מכפי שנוכל לאבד, ועדין
דברנו באהבה על 'עצמנו'.
המכחול שקע מאחורי השקט. היה
זה ג'ונגל, ילדים מתים בהרף מחשבה.
ישבנו מביטים, והרוח שנתה
את האש, זו הפכה כחלה ושרנו לאט.

למי שיך מח זה? הדרך
בה תנוע אהבה. אני אוהב אותך, אני
אומר זאת חרש, ללא תנועה. לאבד אותך,
או לשבת, להאחז בחוטי האור
הקרוצים. רוח וצפרים, תגות
מעל המים, דממה או מות.

הופיעו אצלי המילים

לפני שנים לא הרבה
הופיעו אצלי המילים
ללא אדרתן הרגילה.
ברכתין ותקרתני לשם בואן.

אחת אמרה - קדשה
אחת אמרה - משא
אחת אמרה - טול

עמדתי פעור ומסחרר
אמרתי - איך?

אחת אמרה - הכה
אחת אמרה - חכה
אחת אמרה - בכה

אחר כך כלנו עמדנו שותקים
שעה ארוכה

דלתות

אני שומע את הקול של ויקי, שהיא אמא שלי
קוראת אל הדלת הסגורה 'סבי, אתם צריכים משהו?'
ואני מביט בדלת הסגורה של החדר של ניב,
שהוא הבן שלי ואני שומע את הצחוקים
ואני רואה את אמא שלי מתיכת מעבר לדלת הסגורה
של החדר שלי, ואני וחברה שלי מחיכים
ואילת, שהיא אשתי, מתקרבת אלי ושואלת
'אתה נהנה?' ואני מחבק אותה והיא אותי
ואני אומר 'כן' ואחר כך אנחנו הולכים
אל החדר שלנו, וסוגרים את הדלת.

לירוי ג'ונס (אימאמו אמירי באראקה)

ייסורים. כמו עכשיו.

אני בתוך מישור
ששונא אותי. אני משקיף
החוצה מעיניו. מריח
אלו צלילים מעפשים חודרים
לנשימתו. אוהב את
נשותיו העלובות.

חריצים במתכת, לשמש. במקום בו
עיני ישובות, סובבות, באויר הקריר
הבוק אור, או גוף נקשה
מתחכה בי, אשה, גבר,
בלא צל, או קול, או משמעות.

אוויר קר נשא מבעד לעינים צרות סומות. גוף,
מתכת חמה לבנה. זוהרת כמו היום ושמשו.
זו אהבה אנושית, אני חי בפנים. שלד גרמי
שאתה מזהה כמלים או רגש פשוט.

אף אין לו רגש. כמו המתכת, הוא חם, לא,
נתן לאהבה.
הוא צורב את הדבר
שבתוכו. והדבר שהוא
צורח.

מאנגלית: עודד פלד

זה השטח המסגר (גוף,
שם תם הוא כלי-נשק).
הפשטה. מגע. (לא שלי.
או שלך), אם אתה הנשמה שהיתה
לי שנשתי בהיותי עור
ואויבי נשאו אותי כאיש מת
(אם יפה הוא, או רחם).

זה עשוי להיות כאב. (כמו עכשיו, כשגופו
כלו מיסר אותי). זה עשוי להיות זה. או
כאב. כבאותה שעה שברחה ממני לתוך
היער ההוא.

או כאב, התודעה
בתנועה לולינית כסופה מסתחררת כלפי
השמש, גבוהה אף מכפי שזקנים העלו בדעתם
את מקום המצאו של אלהים. או כאב. והאחר.
ה-כן. (בתוך ספריו, אצבעותיו. הן
פרחים צהבים נבולים ולא היו יפות
מעולם). ה-כן. אתה, נשמה אבודה, תאמר
יפיי. יפיי. מתרגל, כמו העץ.
הנהר האטי. שמש לבנה במשליו הרטבים.

או, האנשים הקרים ברוח סופה. אקסטזה. גוף
או נשמה. ה-כן. (גלימותיהם מועפות. קערותיהם
ריקות. הם מזמרים בעקבותי, לא בעקבותיך). גוף
או נשמה, משתחים במדה שונה. שם המענה נע מהר מדי.
(שם אלהים הוא האני, בסופו של דבר.)

לירוי ג'ונס - יליד 1934, ניו ג'רזי. מחשובי המשוררים, הסופרים והמחזאים
האפרו-אמריקאים. ג'ונס סיים תואר ראשון באוניברסיטת הארוורד, ולמד
אחר כך פילוסופיה וספרות גרמנית באוניברסיטת קולומביה, ניו יורק,
לפני שהפך לדובר רדיקלי של האפרו-אמריקאים. בשלב מסוים הפנה עורף
למשוררי ואמני הגריניץ' וילג' ולאמירה הרומנטית האישית שנתן לה ביטוי
בספר שיריו הראשון, *מבוא לפתק התאבדות בן עשרים כרכים* (1961),
התגרש מאשתו הלבנה, אימץ לעצמו ב-1965 את השם אימאמו אמירי
באראקה כחלק ממחויבותו לאפרו-אמריקאיות, וייסד בניוארק מרכז קהילתי
אפרו-אמריקאי, "בית נשמה". במשך תקופה מסוימת ניהל את התיאטרון
הרפרטוארי של הארלם. הוא הצליף בועם בלבנים בשני מחזות בני מערכה
אחת: "הולנדי, העבד" ו"בית השימוש" (1964). המרירות והתסכול מוצאים
ביטוי גם ברומן שלו, *מערכת התופת של דנטה* (1965), בו הוא משווה את
משכנות העוני של ניוארק למדורי התופת. יגון וועם, שלובים ברובד לירי
המבטא ערגה לנשמת האדם השחור ומהלל אותה, מאפיינים את קבצי
השירה הבאים שלו: *המרצה חמת* (1964), *מאגיה שחורה* (1969) וספרים
רבים אחרים. האוטוביוגרפיה שלו ראתה אור ב-1984. ■